

VERSLAGGEVER	Luc Bongaerts
AANWEZIG	Inge Verbeek (pedagogische raad), Jan Van den Broeck (leerlingenraad), Leen Coppens, Luc Bongaerts (ouderraad), Isabel Penne (voorzitter schoolraad, lokale gemeenschap), Alex Hanjoul, Nadine Bongaerts (lokale gemeenschap) Frank Baeyens (directie), Marleen Van Kerckhove (schoolbestuur/inrichtende macht)
VERONTSCHULDIGD	Sophie Wijckmans, Eric Janssen (leerlingenraad) Leen Alaerts (ouderraad)

1. Agenda

De focus van de agenda ligt uiteraard op de Modernisering van het Secundair Onderwijs (MoSO), maar we kunnen terzijde ook kort enkele andere punten bespreken:

- Schoolraad : Welkom Nadine Bongaerts en aankondiging afscheid Isabel Penne
- Goedkeuring verslag
- Modernisering Secundair Onderwijs
- Opvolging vorige thema's
- Goedkeuring huishoudelijk reglement
- Verslag uit de geledingen, varia en rondvraag

Vanwege COVID-19 wordt deze vergadering opnieuw online gehouden.

1. Schoolraad

Wij verwelkomen Nadine Bongaerts in de Schoolraad als vertegenwoordiger van de lokale gemeenschap.

Isabel Penne laat ons weten dat ze op het einde van het schooljaar gaat stoppen met haar mandaat voor de schoolraad - na meer dan 20 jaar inzet voor de school. Wij bedanken haar hartelijk voor de trouwe dienst voor het HDC en willen haar graag feliciteren met de fantastische manier waarop ze de laatste jaren de schoolraad geleid heeft – zeker in de woelige periode die achter de rug is. Graag gaan we haar daarvoor op gepaste wijze vieren, eenmaal dat de corona-omstandigheden het toelaten.

2. Goedkeuring verslag

Het verslag wordt met enkele wijzigingen goedgekeurd.

De schoolraad vraagt ook dat de verslagen van vroegere vergaderingen op de nieuwe website van de school terechtkomen.

3. Modernisering Secundair Onderwijs

Bij de modernisering van het Secundair Onderwijs moeten er op dit moment een aantal beslissingen genomen worden voor het studietoelaanbod in de tweede graad. De overheid bepaalt de basisvorming en het specifieke gedeelte finaliteit doorstroom. De school kan (en moet) ook een aantal complementaire uren vrij invullen. Het aantal vrij in te vullen uren varieert per studiejaar en per studierichting. Deze extra schoolraad is voorzien om met de geledingen te overleggen en mogelijk advies te bespreken aangaande de inrichting van deze complementaire uren.

De heer Baeyens licht het traject toe dat tot nu toe gelopen is: De directie en een werkgroep van leerkrachten van de school hebben al een brainstorming gehouden over dit thema. De werkgroep van leerkrachten heeft de pro's en contra's en mogelijke goede pistes besproken en voorgelegd aan het volledige lerarenkorps dat in de tweede en de derde graad lesgeeft. Die hebben dat kunnen bespreken in reflectiegroepen. Vervolgens hebben alle leerkrachten individueel feedback kunnen geven. Op basis daarvan heeft de staf¹ volgende visie gedistilleerd en een aantal uitdrukkelijke vragen-voorgelegd aan de verschillende geledingen.

- Van zodra er minstens één uur complementaire ruimte in te vullen is, wordt dat bij voorkeur ingevuld met een uur keuzevak. Immers, als leerlingen kunnen kiezen, versterkt dat de autonomie van de leerling, en dat verhoogt op die manier ook de motivatie.
- Als er een tweede uur in te vullen is, wordt er gekozen voor een uur artistieke vorming. In het pakket van vakken door de overheid voorzien zit immers al één uur 'MEAV' – wat staat voor "maatschappelijke, economische en artistieke vorming". Door dit op te splitsen in twee lessen, komen daarbij zowel de artistieke als de maatschappelijk-economische vorming beter tot hun recht.
- Als er een derde uur in te vullen is, zou dat best een uur zijn dat extra perspectief geeft op de derde graad – bijvoorbeeld Duits voor diegenen die in de derde graad Moderne Talen kunnen bijnemen, of wiskunde voor een richting waar het leerplan relatief zwaar is in vergelijking met de voorziene uren, om voor te bereiden op de pool wetenschappen in de derde graad.

Richting	3 ^e jaar			4 ^e jaar			
<u>Eco</u>	Optie			Optie	AV	Duits	
GL							
HW	Optie			Optie			
Latijn	Optie	AV		Optie	AV	Duits	
MT	Optie	AV	<u>Wisk</u>	Optie	AV	<u>Wisk</u>	
NW	Optie	AV		Optie	AV	Duits	Optie 2 ^e u

¹ De staf is de nieuwe naam van het directiecomitee (directeurs, graadcoördinatoren + coördinator van het secretariaat)

- Het doel en de stijl van de keuzevakken is dat uit er elk studiedomein iets aan bod komt. Daarbij is niet de kennisoverdracht zelf (“het encyclopedische”) belangrijk, maar wel het proces van zoeken, zelfstandig werken en zelf leren denken.
- De stijl van deze vakken moet zodanig zijn dat iedere leerling eender welk vak kan kiezen.
- Er wordt geen vak informatica ingericht. Daarin volgt de directie de aanpak van het Katholiek Onderwijs om informatica transversaal aan te bieden.
- Er moet een zekere eenheid zijn van aanpak: geen hobbyvakken, maar het moeten allemaal vakken zijn waar de leerlingen hun grenzen verleggen.

Over deze visie werd door de directie een aantal vragen gesteld aan de raden. De leerlingenraad en de ouderraad bereidden in samenspraak met hun achterban een antwoord voor in de vorm van een powerpointpresentatie (zie bijlage). De pedagogische raad licht zijn feedback mondeling toe.

Jan Van den Broeck geeft de visie van de leerlingenraad weer. Voor het verslag verwijzen we naar de voorbereiding van de leerlingenraad, die in bijlage meegestuurd wordt.

De schoolraad geeft feedback op wat gepresenteerd is.

- De schoolraad debatteert even over de ervaringen in het verleden met COL. Het belangrijkste is echter - en daarover is iedereen het eens – dat er voor lange-termijnopdrachten voor de keuzevakken concrete doelen zijn en dat daarnaar gestuurd wordt. Als een doel geen kennisdoel is, maar een doel rond het verwerven van een leercompetentie, komt er gemakkelijk een perceptie dat er geen doel is. In dat geval moet er wel ook duidelijk gecommuniceerd worden. Nadine Bongaerts suggereert om samen met de leerlingen de succescriteria vast te leggen. Dan wordt dit voor beide partijen veel duidelijker en beter gedragen.
- De heer Baeyens merkt op dat optie-uren inderdaad niet bedoeld zijn als voorbereiding op de derde graad.
- De pedagogische raad merkt wel op dat wetenschappelijke vaardigheden pas een onderdeel van het leerplan van de derde graad uitmaken. Dat wil niet zeggen dat er al niet een keer een ‘wetenschappelijk’ verslag mag geschreven worden in de tweede graad (als kennismaking met), maar het verwerven van onderzoekscompetenties is zeker geen doel van de tweede graad. Het is ook geen probleem om die vaardigheden geleidelijk aan te leren (bv. door enkele bouwstenen aan te raken, en door af en toe eens te herhalen).
- De directie bevestigt dat de leerkrachten moeten ~~best~~ afspreken hoe de leerplandoelen voor Informatica – of bouwstenen van die leerplandoelen – over de vakken verdeeld worden.
- In verband met CLIL blijkt het onmogelijk te zijn om een zaakvak (als keuzevak) in een andere taal te geven. Omwille van wettelijke beperkingen, moet elk zaakvak dat als CLIL gegeven wordt, ook in de moedertaal gegeven worden. Er zijn wel varianten mogelijk, door bijvoorbeeld in een taalvak een niet-strikt-talig thema te behandelen. Als we in een taalvak een echt wetenschappelijk item behandelen, spelen we wellicht vals. Maar een cultureel thema, filosofie, architectuur ... moeten kunnen. Dit zou ook geapprecieerd worden.
- In verband met het voorstel om ook in Humane Wetenschappen meer wiskunde te geven, is dit minder gemakkelijk dan op het eerste zicht lijkt. Als dit in een keuzevak gegeven wordt, speciaal voor Humane Wetenschappen, gaan er wellicht niet genoeg leerlingen zijn om dat keuzevak in te vullen.

De pedagogische raad heeft de vragen beantwoord die de directie gevraagd heeft (het bijhorende verslag van de PR rond deze materie is ook toegevoegd in bijlage):

- MEAV: Er is nagegaan of er overlap is tussen de MEAV-inhoud met de reeds bestaande richtingsvakken. Die blijkt er niet te zijn (behalve het vak kunstbeschouwing van de humane wetenschappen – maar het creatieve aspect ontbreekt daar). De PR beveelt ook aan om MEAV als vak te houden, en om dit niet via projecten te geven, of via andere vakken. Daarnaast vraagt de PR aan de directie hoe ze dat praktisch gaan inrichten (door experts voor 1 van de deeldomeinen of door 1 leerkracht voor alle aspecten van MEAV, met welke frequentie, geclusterd, enz.). Daar moet nog over nagedacht worden.
- Optie-uren. Daar staat de PR duidelijk achter. Merk wel op dat de invulling van de optie-uren nog een grote impact heeft op wat het nu echt wordt. Ook is het belangrijk dat het voor de leerlingen een echte keuze is, m.a.w. dat leerlingen niet gedwongen worden tot een tweede keuze omdat een bepaald keuzevak volzet is. De PR ziet ook mogelijkheden om domeinoverstijgende keuzevakken in te richten, of vakken in domeinen die HDC typisch niet aanbiedt.
- Liefst geen keuzevakken die over twee jaar lopen, geen vervolgopties dus.
- Hoe gaat er beslist worden welke opties gegeven worden? Gaan de leerkrachten zelf voorstellen doen, of komt het van de directie? Of zoals de leerlingenraad suggereert, ook vanuit de leerlingen? De heer Baeyens legt uit dat dit ook praktisch haalbaar moet zijn. De ouderraad begrijpt de praktische moeilijkheden voor de school om de voorstellen van de leerlingen zonder meer te realiseren, maar rekening houden met de inbreng van de leerlingen is een van de typische waarden van HDC (de eigenheid) en wij zouden het bijzonder appreciëren als daar op een realistische maar creatieve manier op ingegaan kan worden. In elk geval, op dit moment wordt het kader uitgewerkt. In de loop van de jaren zal de uitwerking hiervan sowieso moeten groeien.
- De suggestie om 'studiemethode' als keuzevak in te richten wordt door de PR niet ondersteund omdat dat in de praktijk niet werkt. Het is beter om het aspect studiemethode aan bod te laten komen in de respectievelijke vakken zelf.
- CLIL. Het idee wordt ondersteund, ook al is het praktisch niet gemakkelijk. Een optie is om CLIL via drama te geven. Misschien kan het zaakvak MEAV wel als CLIL worden gegeven, want dat gaat veel vaker worden ingericht.
- Artistieke vorming. Een mogelijkheid is om een vak artistieke vorming in het derde jaar te doen maar niet in het vierde.
- ICT. De leerplandoelen van ICT verdelen over de verschillende vakken is niet zo eenvoudig. Dat moet eigenlijk heel grondig onderzocht worden en eigenlijk moet zelfs de vraag gesteld worden of het gemeenschappelijk leerplan ICT dat Katholiek Onderwijs Vlaanderen voorstelt, überhaupt haalbaar is. De boodschap naar de directie is om dit ook grondig te bekijken.
- Voor het derde de vierde uur begrijpen we de bekommernissen. Een uur Duits lijkt belangrijk, maar één uur per week voor één jaar is misschien wel weinig.
- Wat betreft het voorstel om een extra uur wiskunde te geven in de richting Moderne talen begrijpen we ook het voorstel, maar stellen we voor om enkel in het vierde jaar een extra uur wiskunde te geven, zodat de extra doelen kunnen behandeld worden, maar zonder dat het beeld van talenrichting verloren gaat. Het vrijgekomen uur zou kunnen gebruikt worden voor een uur economie, of een uur over talen (algemeen, Spaans of Italiaans, taalgeschiedenis of literatuur...). De heer Baeyens begrijpt het standpunt van de PR, maar geeft mee dat het Katholiek Onderwijs Vlaanderen van oordeel is dat er geen enkel extra uur wiskunde nodig is. Het blijft trouwens de bedoeling om het wiskunde te geven op niveau van de vier uur.

- Ook in het vierde jaar natuurwetenschappen was er een voorstel voor een tweede uur optie. De PR vindt dat geen goed idee en stelt voor om een uur in te richten dat toch gerelateerd is aan natuurwetenschappen. Een voorbeeld is informatica, waar bijvoorbeeld het werken met grafieken en Excel aan bod zou kunnen komen. Dit komt gedeeltelijk overeen met de voorstellen van de leerlingenraad.

Ook de ouderraad heeft de vragen beantwoord die de directie gevraagd heeft. Voor het verslag verwijzen we naar de voorbereiding van de ouderraad, die in bijlage meegestuurd wordt.

De schoolraad geeft feedback op wat gepresenteerd is.

- De keuzevakken zijn een mogelijkheid bij uitstek om concrete feedback te geven naar de leerlingen. Dit is zeer positief naar motivatie en naar leerwinst toe.
- De heer Baeyens merkt op dat een aantal voorstellen van de ouderraad niet compatibel zijn met het idee om de leerlingen zelf te laten zoeken, bijvoorbeeld rond correct taalgebruik. De ouderraad stelt dat hier met de nodige creativiteit toch wel wat mogelijk zou moeten zijn. Uiteraard zijn onze voorstellen richtinggevend en is het aan de school om dit verder uit te werken.
- Wat bijzonder geapprecieerd wordt, is de tip om te mikken op levenslang leren.
- Nadine Bongaerts vraagt of er al nagedacht is om keuzevakken voor het derde en het vierde jaar samen te laten plaatsvinden. Dan kan gewerkt worden rond samenwerkend leren en is er ook ruimte voor meer flexibiliteit. Bovendien geeft dat een goede dynamiek doordat de jaren doorkruist worden. Dat is (na Corona, weliswaar) bubbeldoorbrekend. Het kan wel praktisch iets lastiger worden.
- De ouderraad en de leerlingenraad benadrukken het belang van ICT. Mevrouw Verbeek merkte op dat het moeilijk is om én meer ICT te geven, én dieper op het onderwerp in te gaan, én met minder uren. De ouderraad heeft begrip voor de beperkingen, maar vraagt om toch te bekijken wat mogelijk is.
- De ouderraad vraagt ook om de nodige toelichting te geven aan ouders en leerlingen, bijvoorbeeld op opendeurdagen.

Als slotopmerking wordt nog gezegd dat de voorgestelde manier van aanpak van HDC – met keuzevakken - uniek is binnen KSLeuven.

Ook dankt de directie de leerlingenraad, de pedagogische raad en de ouderraad voor het harde werk met mooie resultaten. Er liggen geen harde veto's voor. De grootste opmerkingen liggen bij ICT, bij de praktische organisatie van MEAV. Daarmee kan de concretisering voortgezet worden.

4. Opvolging vorige thema's

Aan de tekst rond participatie is voorlopig niet verder gewerkt.

Op 26 maart is de aanvraag voor het organiseren van Moderne Talen goedgekeurd.

5. Goedkeuring huishoudelijk reglement

De heer Baeyens vraagt een aanpassing: de vraag naar administratieve ondersteuning van de school voor de schoolraad komt enkel bij *gemotiveerd* verzoek. Dat wordt goedgekeurd. Daarmee is ook het huishoudelijk reglement volledig goedgekeurd. Het zal ondertekend worden op het moment dat we weer bij elkaar komen.

Het huishoudelijk reglement zal elk jaar aan de (nieuwe) leden toegestuurd worden.

6. Verslag uit de geledingen, varia en rondvraag

De PR laat weten dat er gevraagd is om de papieren rapporten zo veel mogelijk wel uit te delen. Dat is wel lastiger in corona-tijden.

De leerlingenraad vraagt waarom er nog steeds problemen zijn met de wifi. Dat is nog niet opgelost. In principe staat de wifi open, maar dat is nog niet officieel gecommuniceerd. De kwaliteit van wifi in OLC was trouwens niet voldoende om live-lessen mee te kunnen gebruiken.

Behalve bovenstaande zijn er geen verder opmerkingen.

7. Volgende vergadering schoolraad

De volgende vergadering van de schoolraad gaat door in het college of digitaal op 2 juni om 20:00 u.

Bijlagen

Bijlage 1: Aanbevelingen pedagogische raad i.v.m. MOSO

Hierbij de aanbevelingen van de PR i.v.m. MOSO:

- MEAV organiseren als vak, niet projectmatig of door de doelen te verdelen over de vakken

- MOSO 2de graad – grote lijnen voor de invulling van de complementaire ruimte

- [grote lijn 1] akkoord, op voorwaarde dat het optie-uur echt een keuze is
- [grote lijn 2] misschien kunnen we wat betreft dit 2de in te vullen uren differentiëren tussen het 3de en het 4de jaar, bijvoorbeeld door in één van de uren ICT in te richten. Er moet grondig onderzocht worden of het mogelijk is om de ICT-doelen te behalen als we ze verdelen over de vakken.
- [grote lijn 3] akkoord wat betreft het 5de in te vullen graaduur in de complementaire ruimte, voor het 6de uur zouden we eerder richtingsondersteunend werken. In de praktijk zou het hierop neerkomen:
 - Economie: 1u Duits in het vierde jaar
 - Latijn: 1u Duits in het vierde jaar
 - Moderne talen: 1u wiskunde in het vierde jaar + voor het uur in het derde jaar zien we twee mogelijkheden: Economie of iets talig
 - Natuurwetenschappen: 1u Duits en 1u informatica (toegespitst op data-analyse, Excel-vaardigheden, ... voor wetenschappelijk onderzoek) in het vierde jaar

- MOSO 2de graad – invulling van het optie-uur

- In het voorstel staat “geen hobby’s of pretpakketten”: dit lijkt ons niet evident om te omschrijven.
- We willen zeker niet alleen domeingebonden werken, ook domeinoverstijgend werken kan interessant zijn (voorbeeld: sportwetenschappen).
- We zien het optie-uur in het 3de jaar en in het 4de jaar los van elkaar, het is niet de bedoeling dat er vervolgopties komen.
- We vinden het belangrijk dat we de komende jaren de opties goed evalueren en bijsturen waar nodig.
- Projectmatig werken is moeilijk met één lesuur per week, in het bijzonder voor uitstappen. Misschien is 2 uur per twee weken of 3 uur per 3 weken mogelijk? We beseffen dat dit organisatorisch waarschijnlijk erg moeilijk is, maar we vinden het zinvol om te bestuderen of het mogelijk zou zijn (en of er andere vakken zijn die ook willen clusteren).
- Hoe wil de directie beslissen welke optie-uren er komen? Worden er voorstellen gevraagd aan leerkrachten en/of vakgroepen? Wat met mogelijkheden die buiten deze vastgelegde lijntjes zouden kunnen kleuren?
- Conclusie: we hebben dus wel wat bedenkingen, maar op dit moment is het allemaal nog wat vaag dus is het moeilijk om gericht advies te formuleren.

Bijlage 2: Aanbevelingen leerlingenraad i.v.m. MOSO

Zie: Presentatie LLR MoSo 2e graad.pptx

Werkwijze

Vergaderingen

1. Vraagstukken gezocht, de MoSo ontdekt: doelen bepalen
2. Toelichting van mevrouw Tommissen bij het voorstel
3. Bevraging opgesteld
4. Standpunt bepaald

Bevraging

- Nadruk op positieve keuze
- Per jaar (maar zelfde vragen)
- Ook informerend aspect
- Kleine 400 respondenten:
- foutenmarge: 3 %

Maatschappelijke en Economische Vorming (MEV) is superbelangrijk!

- In het huidige voorstel missen we MEV te sterk (nochtans +/- 35 eindtermen)
 - even belangrijk als AV volgens leerlingenraad
 - MEV kan je niet in enkele projectdagen organiseren (zie eindtermen)
 - 90 % vindt dat MEV er moet komen, 2^e plaats (na optie-uren)
 - Voorstel van de leerlingenraad:
 - 3^e jaar: AV, 4^e jaar MEV, want combinatie is weinig logisch
- “Ik vind het belangrijk dat je in een vak op school leert over financiële zaken, verkiezingen, ... zodat je al weet hoe dat werkt.”*

Duits

- Belangrijk in vele sectoren (eco., wet., bvb.)
- Maakt de pool MT mogelijk
- Zou wel opgewaardeerd moeten worden want veel leerlingen spreken na 3 jaar nog steeds geen basisniveau Duits
- Leerlingenraad is voor

Optie-uren: focus

- Focus niet op vakken in de derde graad. (minst populaire voorstel)
 - Iedereen heeft toch al MT, wet. en – in ons voorstel – eco.
 - Wél op iets dat niet aangeboden wordt op school: verbreden
 - Eerder een seminarie-uur dus
 - Veel vraag naar andere moderne vreemde talen (Spaans, Italiaans)

Optie-uren: werkwijze

- Keuzes moeten gelijkwaardig zijn qua werklast
 - ⇒ creëer een kader
 - ⇒ Een voorstel: één LTO per trimester, met voldoende tijd voor feedback
- Keuze moet vertrekken vanuit interesse
- Projectmatig werken lijkt ons een goed plan, maar let op voor een col-scenario (zorg voor goede voorbereiding en doelen)

Optie-uren: keuzes

- Één keer per jaar voor één optie
- Twee jaar:
 - te high stakes
 - interesses veranderen
- Half jaar:
 - te weinig diepgaand
 - meerdere facetten van een vak kunnen aan bod komen
- Opties moeten niet op elkaar verderbouwen

Optie-uren: doelen

1. Bijleren over een interesse en zo motiveren
2. Planvaardigheid oefenen (projectmatig werken helpt hierbij)
3. Wetenschappelijke, digitale vaardigheden bijschaven
 - School schiet hier nu echt tekort wordt vaak gemeld
 - Leraren professionaliseren

Optie-uren: evaluatie

- Permanente evaluatie, maar geen toetsen:
 - LTO's, meewerken/-denken in de les, focus op bijleren: leerwinst
- Feedback!
 - Belangrijker dan punten
- Doelen uitleggen, motiveert

Optie-uren: tweede uur in het vierde jaar voor NW

- Leerlingenraad is tegen
- Oneerlijk naar andere richtingen toe
- 3 opties is te veel van het goede (30 weken * 3 h = 90 h, echt veel)
- Het uur in het 4e jaar kan beter aangewend worden voor vaardigheden die belangrijk zijn voor wetenschappers
 - Excel, verslagen leren maken, onderzoeksmethoden, etc.
 - Wishfull thinking: zoeken naar een leerkracht CLIL-Engels

Wiskunde in MT

- Goed idee
- Zorg ook voor wiskunde in opties HW en andersom

“Ik ga waarschijnlijk volgend jaar voor natuurwetenschappen kiezen. Ik zou eigenlijk heel graag humane wetenschappen doen, maar daar zit te weinig wiskunde in”

Bijlage 3: Aanbevelingen ouderraad i.v.m. MOSO

Zie: Hdc MoSo Achtergrond 2E GRAAD.pptx

HDC MODERNISERING SECUNDAIR ONDERWIJS
MOSO 2^E GRAAD

ACHTERGRONDINFO

- Overheid bepaalt de basisvorming en het specifiek gedeelte.
- De school kan een aantal complementaire uren vrij invullen:

Aantal uren per richting		
Richting	3e jaar	4e jaar
Economische Wetenschappen	1	3
Grieks-Latijn	0	0
Humane Wetenschappen	1	1
Latijn	2	3
Moderne Talen	3	3
Natuurwetenschappen	2	4

VOORAFGAAND WERK

- Werkgroep MoSo (directie en pedagogische raad) heeft tijdens de laatste pedagogische studiedag:
 - Verschillende pistes onderzocht. **Maud stelt de verschillende pistes voor.**
 - Voor –en nadelen afgewogen
 - Keuze gemaakt -> voorstel
 - Wordt in de verschillende geledingen (leerlingen-ouders-leerkrachten) besproken + een antwoord op vragen van directie geven (advies van de OR – in de volgende pag. bijgevoegd in **groen**)

DIT IS HET CONCREET VOORSTEL DAT VOOR ADVIES VOORLIGT

Voorstel voor advies na pedagogische studiedag									
	3e	3e	3e	3e	4e	4e	4e	4e	
Economie	Optie	X	X	X	OptieAV	Duits	X		
Grieks-Latijn	X	X	X	X	X	X	X	X	
Humane Wetenschappen	Optie	X	X	X	OptieX	X	X		
Latijn	Optie	AV	MEAV	X	OptieAV	Duits	X		
Moderne talen	Optie	AV	Wisk	X	OptieAV	Wisk	X		
Natuurwetenschappen	Optie	AV	X	X	OptieAV	Duits	STEM		

VOORSTEL HDC INVULLING

1. Zodra mogelijk geven we leerlingen 1 keuze uur in het 3^e jaar en 1 keuze uur in het 4^e jaar. Dit werkt motiverend.
2. Indien daarnaast nog ruimte, werken we de Artistieke vorming (A van het nieuwe MEAV vak = Maatschappelijke Economische en Artistieke Vorming) uit in 1 of 2 uren uit.
3. Indien daarnaast nog ruimte, zorgen we ervoor dat de leerlingen een perspectief krijgen op mogelijke richtingen in de 3^e graad.
In Moderne Talen : indien daar nog ruimte ondersteunen we de IIn voor een vak dat in die richting zwaar is.
[Vraag ? Akkoord op dit principe ?](#)
 - Ja, maar : welke zijn de mogelijke 'domeinen' ? Taal (Duits in derde jaar?) /wiskundig/CLIL/Groet:filosofie-psychologie/... (opletten met overlapping met verplichte vakken) of ook vakken die iets ruimer liggen fotografie, toneel,... ?
 - Praktische organisatie wordt de uitdaging; het is moeilijk akkoord geven op iets wat niet concreet is ingevuld.
 - Mogelijke vraag om 2 keuzes op te geven voor het geval een keuze organisatorisch niet kan worden ingericht bvb wegens te weinig geïnteresseerden.

DOELSTELLING VAN DEZE OPTIE-UREN

- Verbredend naar domein waar IIn niet inzit.
- Zelf op zoek naar oplossingen. Kennis is niet doel op zich maar wel proces van kennisverwerving. Vaardigheden opdoen.
- Bepaalde eisen mogen worden gesteld (slechte score helpt niet bij deliberatie)
- Uit elk domein minstens 1 keuzemogelijkheid in aanbod.
- Niet : remediering – geen hobby of pretpakket.

VRAAG:akkoord met dit richtinggevend kader ?

Opmerkingen van OR:

- Nadenken over manier van quoteren; een vorm van permanente evaluatie? De 'verdiende score' kan een weergave zijn van motivatie en maturiteit en daardoor kaderend voor de betrokken leerling.
- Keuzevak = geen hobby of pretpakket; toch hier goed nadenken hoe breed je wil/kan gaan; het kan uitdagend zijn om breed te gaan maar het moet natuurlijk praktisch haalbaar zijn. De groepjes mogen niet te klein zijn. De leerlingenraad kan richting geven door te putten uit de eigen ervaringen. Mogelijke voorstellen : woord/presentatievaardigheden/ correct mondeling taalgebruik/ financiële geletterdheid (mogelijke overlapping met MEAV)

ORGANISATORISCHE AANDACHTSPUNTEN (EXTRA TOELICHTING NOODZAKELIJK – MAUD – TIJDENS OR-VERGADERING)

- 4e jaar Natuurwetenschappen : specifieke vraag
 - 2e optie uur met dezelfde breedte als het 1e optie uur , kost héél veel. Suggestie : 1e optie uur zoals alle andere IIn maar niet binnen eigen domein van STEM + een 2e optie uur wel binnen domein van STEM

VRAAG : akkoord hiermee of alternatief ?

Lijkt ok voor OR maar STEM dan ruim bekijken bvb proeven/labo/...

Is een alternatief haalbaar ?

- Wat met CLIL – kan bvb studiemethode, stressbeheersing, weerbaarheid hier ?

VRAAG: Is dit wenselijk ? Kan inderdaad een zeer interessante piste zijn. Bezorgdheid van ouders.

Wie geeft die optie-uren? Externe experts of leerkrachten? Directie: externe experts kunnen wel eens 'een gast-college' geven maar in principe zijn het leerkrachten maar wel met de nodige expertise terzake.

VERVOLG

- Na 3^e jaar : zelfde keuze verder of verplicht andere (vrije) keuzes ?

VRAAG: Wat is jullie gedacht? De ouders zijn eerder geneigd om een vrije keuze te laten bij de aanvang van het 4^e jaar. Op die manier kunnen leerlingen exploreren en kennis maken met nieuwe vakken/domeinen alvorens zich erin 'vast' te zetten. Een jaarlijkse keuze is aangewezen in zoverre het praktisch haalbaar is. Men dient dit verder uit te werken afhankelijk van het effectieve keuze aanbod.

- Wat met ICT : keuzevak maken ?

Vraag: advies ? Ouders benadrukken het belang van ICT, als afzonderlijk vak of geïntegreerd in andere vakken (economie/wiskunde/talen). Een verdieping in ICT is nuttig en is steeds nodig, in de verdere studies maar ook in het latere beroepsleven. Leer leerlingen werken met het hele office pakket, niet alleen word of PPP

- Moderne Talen - 2 extra uren wiskunde ?.

VRAAG: Advies ? Kan nuttig zijn maar het is van groot belang om duiding te geven aan het doel van deze extra uren wiskunde. Ouders en leerlingen zouden de indruk kunnen krijgen dat het een zwaardere wiskunde richting wordt en daardoor afhaken.

Conclusie: de ouders kunnen zich grotendeels vinden in dit kader. Het is echter nog zeer vaag en verduidelijking lijkt ons zeer dringend nodig en noodzakelijk. Een mooi, ruim en degelijk uitgewerkt keuze-aanbod, gegeven door specialisten ter zake, zou de tweede graad op HDC uniek en sterk maken. Dit kan een mooie troef zijn.